

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

24. märts 2010,

riigiabi C 4/03 (ex NN 102/02) kohta, mida Itaalia on andnud WAM SpA-le

(teatavaks tehtud numbri C(2010) 1711 cor all)

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/134/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 esimest lõiku ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, eriti selle artikli 62 lõike 1 punkti a,

võttes arvesse otsust, millega komisjon otsustas algatada abi C 4/03 (ex. NN 102/02) suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetluse ⁽²⁾,

olles vastavalt nimetatud sätetele kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi ja võttes neid märkusi arvesse

ning arvestades järgmist:

I. MENETLUS

Komisjoni menetlus

- (1) 26. juuli 1999. aasta kirjaga laekus komisjonile kaebus ettevõtja WAM Engineering Ltd. vastu. Kaebuses kinnitati, et WAM SpA on saanud Itaalia valitsuselt ebaseaduslikke subsideidume.
- (2) 5. augustil 1999 ja 10. septembril 1999 Itaalia ametiasutustele saadetud kirjades paluti sellekohast teavet. 2. septembri 1999. aasta kirjas andis kaebuse esitaja lisateavet. 13. detsembri 1999. aasta kirjas edastas komisjon kaebuse esitajale Itaalia ametiasutuste poolt 11. oktoobri 1999. aasta kirjas antud vastuse ja teatas kavatsusest läbi viia ametlik uurimine.

- (3) Samal ajal koguti andmeid väljastpoolt ELi tulevate välismaiste otseinvesteeringute riiklike toetuskavade kohta, mille tulemusena pidi valmima komisjoni vastavasisuline teatis.
- (4) Kuivõrd kaebuse esitaja oli jätkuvalt rahulolematu (kaks komisjonile adresseeritud meeldetuletust 31. märtsi 2000. aasta kirjas ja 11. oktoobri 2000. aasta kirjas), küsis komisjon 18. detsembri 2001. aasta kirjas Itaalialt täiendavat teavet, kuna komisjon lükkas välismaiste otseinvesteeringute uurimise edasi.
- (5) 20. veebruari 2002. aasta kirjast ja 27. märtsi 2002. aasta kirjast saadud teabe põhjal esitati 12. aprilli 2002. aasta kirjas Itaalia ametiasutustele täiendavaid küsimusi.
- (6) Itaalia ametiasutused vastasid 21. mai 2002. aasta kirjaga. Komisjon teatas 5. juuni 2002. aasta kirjas Itaalia ametiasutustele, et peab viimases kirjas saadud teavet puudulikuks ning palus saata puuduvad andmed ja täiendavad selgitused kahekümne tööpäeva jooksul alates kirja kättesaamisest.
- (7) Kuna vastust ei saadud, võttis komisjon 26. septembril 2002. aastal nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999 (millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks) ⁽³⁾ (edaspidi „määrus 659/1999“) artikli 10 lõike 3 alusel vastu korralduse teabe esitamise kohta, vaatamata Itaalia ametiasutuste 25. juuni 2002. aasta kirjas esitatud palvele määratud tähtaja pikendamise kohta 31. juulini 2002. Vahepeal kanti juhtum numbri NN 102/2002 all „teatamata abi registrisse“.
- (8) 26. juuni 2002. aasta kirjaga ja 4. oktoobri 2002. aasta kirjaga hoiti kaebuse esitajat menetluse käiguga kursis. 31. oktoobri 2002. aasta kirjas küsis kaebuse esitaja teavet esitatud korralduse tulemuste kohta.

⁽¹⁾ Alates 1. detsembrist 2009 on EÜ asutamislepingu artiklitest 87 ja 88 saanud vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklid 107 ja 108; kõnealused artiklipaarid on sisult identsed. Käesolevas otsuses tuleks viiteid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 107 ja 108 käsitada vajaduse korral viidetena EÜ asutamislepingu artiklitele 87 ja 88 ning viiteid Esimese Astme Kohtule viidetena Üldkohtule.

⁽²⁾ K(2003) 35 (lõplik), (ELT C 142, 18.6.2003, lk 2).

⁽³⁾ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

- (9) 16. oktoobri 2002. aasta kirjaga esitasid Itaalia ametiasutused soovitud teabe ja lisasid 24. oktoobri 2002. aasta kirjas täiendavaid andmeid.
- (10) 24. jaanuari 2003. aasta kirjas teatas komisjon Itaaliale oma otsusest algetada kõnesoleva abi suhtes EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 2 (praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõige 2) sätestatud menetlus⁽⁴⁾.
- (11) 29. jaanuari 2003. aasta kirjaga teatati kaebuse esitajale menetluse algatamisest.
- (12) Enne eespool nimetatud kirja kättesaamist saatis kaebuse esitaja 10. veebruari 2003. aasta kirjas komisjonile meeldetuletuse.
- (13) Vastavalt Itaalia ametiasutustele menetluse algatamise kohta saadetud teatisele saatis WAM SpA kirja otse komisjonile (10. veebruari 2003. aasta kiri).
- (14) 27. veebruari 2003. aasta kirjas palus Itaalia pikendada komisjoni otsuses sätestatud 15päevast tähtaega saladuse hoidmisest kinnipidamisel 7. märtsini 2003. aastal.
- (15) 10. märtsi 2003. aasta kirjas palus Itaalia komisjoni otsust mitte avaldada, võttes arvesse abisaaja valmisolekut abisummad tagastada, nagu kinnitas ka WAM SpA 13. märtsil 2003. aastal otse komisjonile saadetud kirjas.
- (16) 18. märtsi 2003. aasta kirjas juhtis komisjon tähelepanu sellele, et avaldamise vältimiseks on vajalik lõplik otsus juhtumi lõpetamise kohta, mis sõltub eelnevalt esitatud tõendusest, et kaks abisummat koos komisjoni poolt heakskiidetud viisil arvestatud intressidega on tegelikult hüvitatud.
- (17) Kuna Itaalia valitsuse poolt 13. mai 2003. aasta kirjas pakutud summa osutus komisjoni poolt menetluse algatamise ajal teadaolevate andmete põhjal arvestatud abi toetusekvivalendi esialgsest hinnangust tunduvalt väiksemaks, teatas komisjon 22. mai 2003. aasta kirjas Itaaliale otsuse peatsest avaldamisest, kuivõrd tagastamiseks pakutud summa ei vastanud kehtestatud kriteeriumidele.
- (18) 13. juuni 2003. aasta kirjas küsis kaebuse esitaja teavet otsuse avaldamise kohta. Komisjon vastas 18. juuni 2003. aasta kirjaga. Komisjon saatis kaebuse esitajale samal kuupäeval täiendavalt e-posti teel kirja, milles teavitas teda, et otsus oli just avaldatud.
- (19) WAM SpA nõudis 1. juuli 2003. aasta kirjas ja sellele eelnevas sama kuupäeva faksis juurdepääsu kogu toimikule. Komisjon keeldus sellest 14. juuli 2003. aasta kirjas.
- (20) WAM SpA vastas otseselt 20. juuni 2003. aasta kirjaga komisjoni poolt Itaaliale saadetud teatisele jätkata otsuse avaldamist. Komisjon vastas 11. juuli 2003. aasta kirjaga.
- (21) 27. juuni 2003. aasta kirjas teatas kaebuse esitaja kavatsusest nõuda kantud kahju silmas pidades WAM SpA-lt kompensatsiooni juhul, kui komisjoni lõplik otsus on negatiivne. Kaebuse esitaja palus, et teda teavitatakse menetluse edasisest käigust.
- (22) Morton Machine Company Limited teatas 4. juuli 2003. aasta kirjas, et WAM SpA esitas talle omakorda kutse Itaalia kohtusse kompensatsiooninõude asjus, ja küsis komisjonilt, kas kohtukutset on võimalik tühistada.
- (23) Komisjon vastas 10. juuli 2003. aasta kirjaga Morton Machines Company mõlemale eespool nimetatud kirjale.
- (24) 16. juuli 2003. aasta kirjas esitati kolmandate huvitatud isikute märkused, mis paluti hoida konfidentsiaalsena.
- (25) 23. juulil 2003. aastal toimus kohtumine komisjoni talituste ja Itaalia ametiasutuste vahel. Itaalia ametiasutused saatsid kõnesolevat kohtumist silmas pidades 22. juuli 2003. aasta kirjas, mis registreeriti 25.7.2003, eelnevat teavet. Ministrite nõukogu esimees (Euroopa Liidu poliitika osakond) esitas lisateavet 8. augusti 2003. aasta kirjas otse komisjonile.
- (26) 21. augusti 2003. aasta kirjas küsis Morton Machine Company Limited, kas lõplik otsus on juba vastu võetud, ja nõudis, et talle antaks selle avaldamisest teada. Komisjon vastas 28. augusti 2003. aasta kirjaga.
- (27) Itaalia esitas 19. septembri 2003. aasta kirjas komisjonile oma märkused ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta.
- (28) 3. novembri 2003. aasta kirjas esitas Itaalia oma märkused kolmandate isikute tehtud märkuste kohta.
- (29) Lisaks WAM SpA esitatud kompensatsioonitaotlusele (30.7.2003) kinnitas peasekretariaat 16. septembri 2003. aasta kirjaga dokumentidele juurdepääsu palve tagasilükkamist.
- (30) Itaalia saatis 14. jaanuari 2004. aasta kirjaga 19. septembri 2003. aasta kirjast puuduva teabe.

(4) Vt joonealust märkust 2.

(31) Komisjon võttis 19. mail 2004. aastal vastu otsuse kooskõlas määruse nr 659/1999 artikli 7 lõigetega 3 ja 5 ⁽⁵⁾.

Esimese Astme Kohtu ja Euroopa Kohtu menetlus

(32) Nii WAM SpA kui ka Itaalia kaebasid komisjoni 19. mai 2004. aasta otsuse edasi Esimese Astme Kohtule. Esimese Astme Kohus otsustas kohtuasjad liita ja tegi oma otsuse 6. septembril 2006. aastal, millega lükkas komisjoni otsuse ümber, kuna selles ei olnud piisavalt tõestatud, et juhtumi asjaolusid arvestades oleks abi võinud tõenäoliselt mõjutada kaubandust ja konkurentsi ELi turul ⁽⁶⁾.

(33) Komisjon kaebas Esimese Astme Kohtu otsuse edasi. Euroopa Kohus jättis 30. aprillil 2009. aastal komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata ⁽⁷⁾.

II. ABI KIRJELDUS

(34) WAM SpA on Itaalia seaduste kohaselt asutatud äriühing, mille registrijärgne asukoht on Cavezzo, Itaalia. Asjaomasel ajavahemikul 1995 - 2000 tegutses WAM SpA kruvikonveierite ja fiidrite, tolmukogurite ja tööstuslike klappide tootmise ja turustamise turul. Sellel turul tegutseb mitmeid ELi tootjaid. WAM SpA-l oli eriti tolmukogurite turul mitmeid suuremaid, kõrgtehnoloogiat kasutavaid ning hästi välja töötatud äritegevuse struktuuri ELi konkurente ⁽⁸⁾.

(35) Itaalia turul oli WAM SpA turuosa tsemendi kruvikonveierite turul 1991. aastal 60 %, 2000. aastal 50 % ja 2003. aastal 55 %. Tolmukogurite turul oli ettevõtja turuosa 1991. aastal 40 %, 2000. aastal suurenes see 50 %ni ja 2003. aastal 60 %ni ⁽⁹⁾.

(36) Alates 1997. aastast laienes WAM SpA teistele ELi turgudele, eriti Lääne-Saksamaale ja Prantsusmaale. 2000. aastal oli WAM SpA tsemendi kruvikonveierite turuosa Prantsusmaal ja Saksamaal 70 % ning Ühendkuningriigis 60 %; sama näitaja ümmarguste tolmukogurite turul oli Prantsusmaal 50 %, Saksamaal 20 % ja Ühendkuningriigis 10 % ⁽¹⁰⁾.

⁽⁵⁾ ELT L 63, 4.3.2006, lk 11.

⁽⁶⁾ Liidetud kohtuasjad T-304/04 ja T-316/04 Itaalia Vabariik ja Wam SpA v komisjon [2006] EKL II-64.

⁽⁷⁾ Euroopa Kohtu 30. aprilli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-494/06 P, komisjon v Itaalia Vabariik ja Wam SpA, veel avaldamata.

⁽⁸⁾ Nt Dce and R-Master (Ühendkuningriik), Infa-Stauband Ats (Saksamaa) ja Fda (Prantsusmaa). Vt hiljuti, Majandusuuringute Keskus (Modena ja Reggio Emilia Ülikooli poliitökonoomia osakond), „The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968 - 2003)”, veebruar 2009.

⁽⁹⁾ Hiljuti, Majandusuuringute Keskus (Modena ja Reggio Emilia Ülikooli poliitökonoomia osakond), „The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968 - 2003)”, veebruar 2009.

⁽¹⁰⁾ Vt joonealust märkust 9.

(37) 1994. aastal asutati Jaapanis tütaretevõtja WAM Japan. WAM Japan keskendus kahe toote turustamisele, mida valmistati Itaalias ja mille transpordikulud olid suhteliselt madalad: tolmukogurid ja klapid. 1995. aastal asutati Hiinas tütaretevõtja, mis alguses tegutses koos kohaliku partneriga ühissettevõttena ja millest 1998. aastal sai WAM SpA 100 % kontrollitav tütaretevõtja ⁽¹¹⁾.

(38) Kõnealusel perioodil omas WAM SpA samuti 84 % aktsiast ettevõttes WAM Engineering Ltd, mis on Inglise seaduste järgi asutatud ettevõtja registrijärgse asukohaga Twekesburys, Ühendkuningriigis. WAM Engineering Ltd turusegment oli peamiselt toiduainete-, keemia-, farmaatsia- ja keskkonnatööstuses kasutatavate tööstuslike segamiseseadmete väljatootamine, tootmine ja müük.

(39) Kaebuse esitaja väitis WAM Engineering Ltd Ühendkuningriigis praktiseeritavale hinnapoliitikale viidates, et eelkõige 29. juuli 1981. aasta seaduse nr 394/81 alusel Itaalia valitsuse teostatava rahastamise tõttu on WAMil võimalik pakkuda samasuguseid tooteid (tööstuslikke segamiseseadeid) nagu ta ise toodab ja turustab hindadega, mis moodustab hinnast umbest ühe kolmandiku, mille eest kaebuse esitaja arvates saab vaevalt osta masina tootmiseks vajaliku tooraine.

(40) Kaebuse esitaja väite kohaselt anti WAM Engineering Ltd-le Itaalia 1981. aasta seaduse nr 394 alusel toetust turule tulekuks Euroopa Liitu mittekuuluvates riikides. Seadus 394/81 toetas väidetavalt eeskätt Itaalia äriühinguid, kes tahavad rajada välismaal tütaretevõtteid, nagu esindused, kauplused ja laod.

(41) Itaalia ametiasutused kinnitasid WAMile programmide rakendamiseks Jaapanis, Lõuna-Koreas ja Taiwanis sooduslaenu kujul 2 281 450 000 Itaalia liiri suuruse (umbes 1,18 miljonit eurot) abi andmist 1995. aastal. Itaalia ametiasutuste väite kohaselt anti abisaajale tegelikult siiski 1 358 505 421 Itaalia liiri suurune summa (umbes 0,7 miljonit eurot), kuna Koreas ja Taiwanis plaanitud projekte ei viidud nendes riikides toimunud majanduskriisi tõttu lõpule.

(42) Sooduslaenu moodustas abikõlblikest kuludest 85 %. Tagasimakstav intressimäär võis ulatuda 60 %ni intressi viitemäärast. Laenu tuli 5 aasta jooksul lineaarselt poole aasta kaupa võrdsetes osades tagasi maksta, kusjuures intressi arvestati tasumata laenujäägilt. Ette oli nähtud kaheaastane ajapikendus.

⁽¹¹⁾ Vt joonealust märkust 9.

(43) Kõnealuse laenu alandatud intressimäär (mis võrdus 4,4 %ga) oli arvestatud 11 % turukursi suhtes. Arvestades ülalkirjeldatud ja menetluse algatamise ajal kättesaadavat teavet, võis abi osatähtsus ulatuda 16,38 %ni, mis oleks andnud eeldatavaks toetuse brutoekvivalendiks 222,523 miljonit Itaalia liiri (umbes 115 000 eurot).

(44) Kõnesoleva abi abikõlblikud kulud on jagatud kahte kategooriasse: püsistruktuuridega välismaal ja müügiegendusega seotud kulud. Asjaomased kulud (väljendatuna miljonites Itaalia liirides) on esitatud allpool.

(miljonites Itaalia liirides)

ABIKÕLBLIKUD KULUD	ANTUD LAEN
PÜSISTRUKTUURID	
Üür, kindlustus, mitmesugused rajatised	122,56
Tegevuskulud (eelkõige personal, sisustus, püsistruktuuride sisseseade)	556,94
Müügijärgse hoolduse struktuurid	38,23
Nõustamine	29,43
Kokku 1	747,18
MÜÜGIEGENDUS	
Kaup laos	456,28
Turu-uuringud	40,95
Messid ja näitused	12,19
Reklaam	94,39
Töötajate ja ettevõtjate sõidukulud	7,52
Kokku 2	611,33
Kokku	1 358,51

(45) Vastates 21. mai 2002. aasta kirjas komisjoni teabenõudele, kinnitasid Itaalia ametiasutused, et WAM SpA-le anti 9. novembril 2000. aastal samadel alustel veel üks sooduslaenu summas 1 940 579 808 Itaalia liiri (umbes 1 miljon eurot).

(46) Komisjon ei olnud menetluse algatamise ajal teadlik ühestki seda täiendavat laenu puudutavast üksikasjast.

III. MENETLUSE ALGATAMISE ALUS

1995. aastal WAM SpA-le antud abi kohta

(47) Oma 21. mai 2002. aasta kirjas kinnitasid Itaalia ametiasutused, et 1995. aastal WAM SpA-le seaduse nr 394/81 alusel antud toetus jäi vähese tähtsusega abi

künnisest tunduvalt allapoole ja kõnealusele abisaajale ei ole asjakohase kolmeaastase tähtaja jooksul mingit muud vähese tähtsusega abi antud. Nad rõhutasid lisaks sellele, et kõnesolevat toetust ei saa mingil juhul pidada eksporditavate kogustega otseselt seotuks.

(48) Komisjon juhtis tähelepanu sellele, et suuremat osa asjaomastest abikõlblikest välismaal asuvate alaliste esindustega seotud kuludest 1995. aastal WAM SpA-le eraldatud konkreetse abi puhul, nagu üür, kindlustus, rajatised ja tegevuskulud (personal, sisustus ja seadmed), võib pidada jaotusvõrgu loomise ja toimimise jaoks antavaks abiks.

(49) Komisjoni arvates tuleb ekspordimisega seotud jooksvate kulutuste hulka lugeda ka välismaal asuvate püsistruktuuridega seotud nõustamisteenuste ja reklaami kulud ning töötajate ja ettevõtjate sõidukulud.

(50) Otsuses algatada ametlik uurimismenetlus sedastas komisjon, et vastavalt viimasele lõigule komisjoni teatistest ebaseadusliku riigiabi hindamisel kohaldatavate eeskirjade kindlaksmääramise kohta, ⁽¹²⁾ kusjuures juhend asendati otsuse tegemise ajal määrusega, siis komisjon arvab, et määruses sätestatud eeskirju kohaldatakse juhendi eeskirjadest soodsamas ulatuses. Seepärast, nagu märkis komisjon ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses, kohaldatakse vähese tähtsusega abi puhul üldiselt komisjoni määruse (EÜ) nr 69/2001 (mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes) ⁽¹³⁾ (edaspidi „määrus (EÜ) nr 69/2001“) eeskirju.

(51) Vastavalt komisjoni määruse nr 69/2001 artikli 1 lõikele a ei kohaldata seda määrust siiski ekspordiga seotud tegevusele suunatud abi suhtes, nimelt eksporditavate koguste, aga ka jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega otseselt seotud abi suhtes.

(52) Kuna see puudutab kõnesoleva abi vastavust asjakohasele vähese tähtsusega abi eeskirjale, tuleb märkida, et komisjon sedastas ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses, et ühenduse 1992. aasta juhend väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) antava riigiabi kohta ⁽¹⁴⁾ (edaspidi: „1992. aasta VKEd juhend“) ei välis- tanud selgesõnaliselt ekspordiabi, vaid sätestas siiski madalama, 50 000 eküü suuruses künnise.

⁽¹²⁾ EÜT C 119, 22.5.2002, lk 22.

⁽¹³⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 30.

⁽¹⁴⁾ EÜT C 213, 19.8.1992, lk 2.

- (53) Komisjon väljendas eespool käsitletud arvestades ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses kahtlust, kas 1995. aastal seaduse nr 394/81 kohaselt WAM SpA-le antud abi võib pidada vastavuses olevaks ühegi asjakohase vähese tähtsusega abi eeskirjaga.
- (54) Lisaks sellele tekkis komisjonil esialgse uurimise põhjal tõsiseid kahtlusi, kas WAM SpA-le antud abi võib olla EÜ asutamislepinguga (praegu Euroopa Liidu toimimise leping) ükskõik millise sätte alusel kokkusobiv.

2000. aastal WAM SpA-le antud abi kohta

- (55) Ametliku uurimismenetluse algatamise ajal ei olnud komisjon teadlik ühestki WAMi grupile – Itaalia ametiasutuste määratluse järgi – 2000. aastal seaduse nr 394/81 alusel jälle sooduslaenu vormis antud abi iseärasusest, nagu abi osatähtsus ja abikõlblikud kulud, kuna Itaalia ametiasutused ei esitanud selle kohta teavet.
- (56) Selle tagajärjel ei olnud komisjon menetluse sellel etapil võimeline kõnesolevat abi sügavuti hindama. Komisjon väljendas siiski kahtlust, et seda võiks mis tahes asjakohase eeskirja alusel pidada vastavaks asutamislepingu (praegu Euroopa Liidu toimimise leping) sätetega, eeldades, et abi eesmärk oli sama ja et see anti 1995. aastal antud abiga samadel õiguslikel alustel.
- (57) Oma 24. oktoobri 2002. aasta kirjas juhtisid Itaalia ametiasutused tähelepanu sellele, et WAM Engineering ei ole otseselt kunagi mingit abi saanud ja Itaalia äriregistris ei ole niisugust ettevõtjat registreeritud. Komisjon märkis siiski, et esiteks omas WAM SpA 84 % ettevõtte WAM Engineering Ltd aktsiatest ja teiseks, et Itaalia ametiasutused olid oma 11. oktoobri 1999. aasta kirjas teatanud, et WAM SpA-le oli 1995. aastal seaduse nr 394/81 alusel antud sooduslaen, lisades oma 21. mai 2002. aasta kirjas, et WAMi grupile oli 9. novembril 2000. aastal samadel alustel antud veel üks sooduslaen.

IV. HUVITATUD ISIKUTE MÄRKUSED

- (58) Märkused ametliku uurimismenetluse algatamise otsuse kohta laekusid huvitatud kolmandalt isikult, kes palus oma nime mitte avalikustada.
- (59) Kolmanda isiku märkustes toetati komisjoni püüdlust taastada konkurentidele võrdsed võimalused kõnesolevas sektoris ja tunti muret WAM SpA turupositsiooni tõttu kadunud tehniliste oskuste ja töökohtade pärast.

- (60) Itaalia ametiasutused, kellele komisjoni 25. septembri 2003. aasta kirjaga teatati kolmanda isiku märkustest, väitsid 3. novembri 2003. aasta kirjas, et nende arvates ei sisalda need märkused midagi uut, kuivõrd need ainult kinnitavad mõnda muu hulgas kaebuse esitaja enda poolt kõnesoleva menetluse kohta esitatud väidet. Täpsemalt, Itaalia ametiasutused lugesid seose puudumist eespool nimetatud märkustes esitatud süüdistuste ja WAM SpA rahastamise vahel seaduse nr 394/81 alusel piisavalt tõestatutuks.

V. ITAALIA AMETIASUTUSTE MÄRKUSED

- (61) Itaalia ametiasutused esitasid seoses 1995. aasta laenuga tõendid selle kohta, et esimese abi taotlemise ja laenu andmise ajal vastas WAM SpA 1994. aasta bilansi põhjal 1992. aasta VKEde juhendi punktis 2.2 sätestatud keskmise suurusega ettevõtte mõistele selles osas, et tal oli 163 töötajat, aastakäive oli 16,8 miljonit eurot, bilansi maht 20,1 miljonit eurot ja ta oli kahe ettevõtte valduses, millest mõlemad vastasid VKE määratlusele. Vastupidiselt nõustusid Itaalia ametiasutused ise sellega, et alates 1998. aastast ja teise abi andmise ajal (2000) ei olnud WAM SpA enam VKE.
- (62) Teabele kõnesoleva abi kohta ei lisati ühtegi uut esimese rahastamise kohta käivat sisulist üksikasja, mida komisjonil menetluse algatamisel ei oleks olnud, välja arvatud asjaolu, et laen tehti laenusaaajale kättesaadavaks osade kaupa, mistõttu ajapikendus võib kõikuda 2st 0 aastani. Originaalleping ei näinud ilmselt ette ühtki meedet intressimäära ülevaatamiseks. Laen oleks pidanud täielikult tagasi makstud olema 2004. aasta aprillis.
- (63) 2000. aasta laenu puhul selgitasid Itaalia ametiasutused 25. juulil 2003. aastal saadetud kirjas, et selle tegelik kogusumma oli 3 603 574 689 Itaalia liiri (vastavalt 1 861 091,01 eurot), mitte 1 940 579 808 liiri (umbes 1 miljon eurot), nagu nad olid varasemas, 21. mai 2002. aasta kirjas väitnud ja nagu oli näidatud ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses, kuna viimane viitas just sellele laenu osale, mis oli kirja kirjutamise hetkel juba välja makstud, mitte antud abi kogusummale.
- (64) Tegelikult maksti veel kaks osamakset. Viimane, summas 248 091,01 eurot, maksti 22. jaanuaril 2003. Selle laenu andmise tingimused on samad kui 1995. aasta laenu puhul, kuna mõlemad anti, lähtudes seadusest nr 394/81. Kõnesoleva 2000. aasta laenu kogusumma otsustati 9. novembril 2000 ja leping allkirjastati 20. detsembril 2000.

- (65) Alljärgnevalt on esitatud kõnesoleva abi puhul arvesse võetavate abikõlblike kulude tabel, mille Itaalia valitsus saatis 22. juuli 2003. aasta kirja lisas.

(tuhandetes eurodes)

ABIKÕLBLIKUD KULUD	ANTUD LAEN
PÜSISTRUKTUURID	
Hoonete üür ja sisustus, sõidukid	331,27
Tegevuskulud (juhtimine, kaubad ja personal)	973,50
Müügijärgse hoolduse struktuurid	0,87
Koolitus	25,24
Nõustamine	30,29
Kokku 1	1 361,17
MÜÜGIEDENDUS	
Kaup laos	353,39
Messid ja näitused	6,37
Reklaam	42,74
Töötajate ja ettevõtjate sõidukulud	94,84
Klientide sõidud Itaaliasse	2,59
Kokku 2	499,92
Kokku	1 861,09

- (66) Lisaks sellele ilmneb 14. jaanuari 2004. aasta kirjaga kaasas olnud dokumentidest, et kõnesoleva kava oleks ühiselt pidanud Hiinas läbi viima WAM SpA ja WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd, mis on 100 % WAM SpA kontrollitav kohalik äriühing.
- (67) Abikõlblikeks kuludeks loeti kontori-, lao- ja ekspositsioonipindade ning tehnilise abi kontori üür kogupindalaga 7 500 m², 3 sõiduki ostmine, rentimine või liisimine ning töötajad emafirmas ja välismaal (täpsemalt 1 müügi-juht ja 6 tehnikut).
- (68) Kõnealuse laenu intressimäär oli 2,32 %, mis on 40 % abi andmise ajal kehtinud 5,8 % viitemäärast. Tundub, et mingeid muutusi intressimääras laenu kestuse ajal ei olnud ka seekord lepingus ette nähtud. See maksti laenu saajale mitme osamaksena, nii et ajapikendus kõikus 2st 0 aastani.
- (69) Itaalia ametiasutuste esitatud andmetest selgub tagasimakse kohta, et 2003. aasta 20. veebruaril lõppes 2aastane ajapikendus, mille jooksul maksti laenusajale

ära ainult selle ajani välja makstud osamaksete intressid. 2003. aasta 20. augustil algas 5 aasta pikkune tagasimakseperiood. Tagasimaksmine toimus lineaarselt poole aasta kaupa võrdsetes osades, intressiga tasumata laenujäägilt. Planeeritud tagasimaksmine peaks seega olema olnud lõpetatud 2008. aasta 20. veebruariks.

- (70) Itaalia ametiasutused väitsid intressimäära muutmise kohta tagasimaksete tegemise ajal, et Itaalia õiguslikus raamistikus olid tõesti olemas niisugust langust võimaldavad üldeeskirjad.
- (71) Lisaks väitsid Itaalia ametiasutused mõlema abi kohta, et enne laenude andmist nõutud kohustusliku pangatagatise maksumus tuli abi kogusummast maha arvata.
- (72) WAM SpA ekspordikvootide kohta ELis ja väljaspool edastati järgmised andmed:

AASTA	EKSPORT ELi PIRES	EKSPORT ELi VÄLJAPOOLE	KOGUEKSPORT
1995	10 237 196	4 477 951	14 715 147
1996	9 338 640	5 592 122	14 930 762
1997	9 974 814	5 813 442	15 788 256
1998	10 780 161	5 346 514	16 126 675
1999	11 885 473	5 276 525	17 161 998

- (73) Itaalia ametiasutused teatasid komisjonile, et eespool toodud arvud kogueksporti kohta moodustasid 1995. ja 1999. aastal vastavalt 52-57,5 % WAM SpA aastasest kogukäibest
- (74) Lõpuks tunnistavad Itaalia ametiasutused, et kumbki uurimise all olevast abist ei kuulu määruse (EÜ) nr 69/2001 ega komisjoni määruse (EÜ) nr 70/2001⁽¹⁵⁾ alla, kuid asuvad seisukohale, et ühenduse ettevõtjatele tehtavad soodustused, mis on mõeldud väljaspool ELi rakendatavate kavade toetamiseks, ei kuulu EÜ asutamislepingu artikli 87 lõike 3 (praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõige 3) reguleerimisalasse.

VI. ABI HINDAMINE

Abi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses

- (75) Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatule on „igasugune liikmesriigi poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi,

⁽¹⁵⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 33.

mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, siseturuga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see kahjustab liikmesriikidevahelist kaubandust”.

(76) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikest 1 järeldub, et riigiabiga on tegemist, kui meede vastab neljale tingimusele. Esiteks peab sekkuma riik riigi ressursside kaudu. Teiseks peab sekkumine olema selle saajale valikuliselt soodne. Kolmandaks peab see kahjustama liikmesriikidevahelist kaubandust ning neljandaks peab see kahjustama või ähvardama kahjustada konkurentsi.

Riiklikud ressursid ja riigi seotus

(77) Mõiste „riigiabi” hõlmab igasugust soodustust, mida finantseeritakse otseselt või kaudselt riiklikest ressurssidest ning selle on taganud riik või rakendusamet, mis tegutseb riikliku mandaadi alusel. Euroopa Kohtu praktikas sätestatakse väga selgelt, et ei ole vahet, kas abi on andnud riik vahetult või avaliku või erasektori ettevõtja, kellele riik on andnud vastava korralduse⁽¹⁶⁾.

(78) Kõnealuse abi andis komisjon, mis 1995. aasta laenu puhul oli loodud kooskõlas seaduse nr 394/81 artikliga 2⁽¹⁷⁾ ja 2000. aasta laenu puhul *Comitato Agevolazioni*⁽¹⁸⁾.

(79) 1995. aastal sõlmis Mediocredito Centrale SpA⁽¹⁹⁾ WAM SpAga finantseerimislepingu seaduse nr 394/81 artikli 2

⁽¹⁶⁾ Vt kohtuasi 78/76 Steinike & Weinlig [1977] EKL 595, punkt 21; kohtuasi 290/83 komisjon v Prantsusmaa [1985] EKL 439, punkt 14; liidetud kohtuasjad 67/85, 68/85 ja 70/85 Van der Kooy jt v komisjon [1988] EKL 219, punkt 35; ja kohtuasi C-305/89 Itaalia v komisjon [1991] EKL I-1603, punkt 13.

⁽¹⁷⁾ Vastavalt seaduse nr 394/81 artiklile 2 loodi Mediocredito Centrales fond sooduslaenu andmiseks ettevõtjatele välisriikidele minekuks. Fondi haldab komisjon, mis tagab, et laenu antakse kooskõlas seadustega. Komisjon nimetatakse kaubandusministri käskkirjaga koostöös rahandusministri ja tööstus-, kaubandus- ja käsitööstusministri. Väliskaubandusministri asutatud komisjoni koosseisu kuuluvad: a) kaubandusminister – või delegeerimise alusel riigisekretär -, kes on komisjoni esimees; b) igast järgmisest osakonnast üks tegevjuht: rahandusministeerium, tööstus-, kaubandus- ja käsitööstusministeerium, kaubandusministeerium või sarnase kvalifikatsiooniga asendusisik, kelle nimetab vastav minister; c) Mediocredito Centrale peadirektor või tema puudumisel tema määratud asendusisik; d) Väliskaubanduse riikliku instituudi (Istituto nazionale per il commercio estero) peadirektor või tema äraolekul tema määratud asendusisik.

⁽¹⁸⁾ 19. jaanuari 1999. aasta ministri käskkirja artiklis 1 sätestatakse, et 31. märtsi 1998. aasta seadusandliku dekreeidi nr 143, eriti selle artikli 25 lõike 1 tähenduses loodud komisjoni koosseisu kuuluvad kaks esindajat kaubandusministeeriumist, üks esindaja rahandus-, eelarve- ja planeerimisministeeriumist, üks esindaja välisministeeriumist, tööstus-, kaubandus- ja käsitööstusministeeriumist, üks regioonide ja autonoomsete provintside presidentide konverentsi nimetatud esindaja ja üks esindaja Itaalia pangaliidust.

⁽¹⁹⁾ Kõnealusel ajal asutas Mediocredito Centrale riiklike ressursside kasutamiseks fondi seaduse nr 394/81 artikli 2 tähenduses, mida haldas seaduse nr 394/81 artikli 2 alusel loodud komisjon. Välisministeerium palus oma 27. detsembril 1995. aasta kirjas Mediocredito Centralet sõlmida leping WAM SpAga (kolme kuu jooksul) seaduse nr 394/81 artikli 2 alusel loodud komisjoni 24. novembri 1995. aasta koosolekul vastu võetud otsuse rakendamiseks.

alusel loodud komisjoni otsuse rakendamiseks. 2000. aastal sõlmis SIMESIT SpA⁽²⁰⁾ WAM SpAga finantseerimislepingu *Comitato Agevolazioni* otsuse rakendamiseks.

(80) Kõnealusel juhul andsid riiklikest ressurssidest abi üksused, kes tegutsesid riigi nimel eesmärgiga edendada majandustegevust kooskõlas riigi kehtestatud juhistega ja seega on see abi – kooskõlas Euroopa Kohtu praktikaga – seotud riigiga⁽²¹⁾.

Ettevõttele antav valikuline eelis

(81) Soodsatel tingimustel antavad laenu parandavad abisaaja finantsolukorda, vabastades ta kuludest, mida ta peaks kandma, kui ta peaks ilma riigi sekkumiseta koostama oma turule tuleku programmi. Seega antakse kõnealuste riigiabimeetmetega valikuline eelis WAM SpA-le võrreldes tema konkurentidega ELis.

(82) Kuna WAM SpA tegutseb kruvikonveierite, fiidrite, tolmukogurite ja tööstuslike klappide tootmise ja turustamise turul, siis kahtlemata vastab WAM SpA majandustegevus sellel turul ettevõtte määratlusele ELi õiguses⁽²²⁾.

(83) Kokkuvõttes võib tõlgendada, et WAM SpA-le antud abiga anti ettevõttele valikuline eelis.

Mõju liikmesriikidevahelisele kaubandusele ja konkurentsi kahjustamine

(84) Oma 30. aprilli 2009. aasta otsuses rõhutab Euroopa Kohus,⁽²³⁾ et „isegi juhul, kui riigiabi andmise tingimustest lähtudes võib järeldada, et see abi võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust või kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, peab komisjon sellise otsuse põhjendustes vähemalt need asjaolud ära tooma”. Kohus arvab siiski, et komisjon ei ole kohustatud tõendama, et abil on tegelik mõju liikmesriikidevahelisele

⁽²⁰⁾ Vastavalt 31. märtsi 1998. aasta seadusandlikule dekreedile nr 143, eriti selle artikli 25 lõikele 1 nimetati SIMESIT SpA juhtima alates 1. jaanuarist 1999. aastast välisriikidele kauplemise edendamiseks mõeldud finantsabi andmist kooskõlas seadusega nr 394/81. SIMESIT SpA on avalik-õiguslik äriühing, mille Itaalia valitsus asutas 1990. aastal (24. aprilli 1990. aasta seadus nr 100) Itaalia äriühingute edendamiseks kolmandates riikides. Äriühingut kontrollib Itaalia valitsus, kellele kuulub 76 % selle aktsiatest ja kes kehtestab juhendid SIMESIT SpA toetatavate investeeringute väljavalimiseks. SIMESITi juhatuse (*consiglio d'amministrazione*) kuulub üheksa liiget, viis neist nimetab Itaalia valitsus.

⁽²¹⁾ Vt kohtuasi C-482/99 Prantsuse Vabariik vs. komisjon (Stardust) [2002] EKL I-4397, punktid 55 ja 56.

⁽²²⁾ Vt kohtuasi C-41/90 Höfner ja Elser [1991] EKL I-01979, punkt 21.

⁽²³⁾ Kohtuasi C-494/06 P, komisjon vs. Itaalia Vabariik ja Wam SpA, veel avaldamata, punktid 49 et seq.

kaubandusele, vaid ta peab „uurima, kas abi võib mõjutada seda kaubandust ja kahjustada konkurentsi” (24). Euroopa Kohus on ka otsustanud, et „komisjon ei olnud kohustatud tegema asjassepuutuva turu tegeliku olukorra või asjassepuutuva liikmesriikidevahelise kaubanduse majanduslikku analüüsi ega tõendama vaidlusaluse abi tegelikku mõju” selleks, et tõendada, et kaubanduse mõju ja konkurentsi puudutavad tingimused on täidetud.

- (85) WAM SpA on ELi ja rahvusvahelistel turgudel tegutsev ettevõtja. Tal on tütarettevõtteid mitmes liikmesriigis ja ta müüb oma toodangut kogu ELis ning ka väljaspool ELi. Perioodil 1995–1999 teenis ta kaks kolmandikku oma käibest – absoluutarvudes 10 miljonit eurot - müügist ELi turul ja ühe kolmandiku müügist väljaspool ELi. Nimetatud turgudel konkureerib WAM SpA tegelikult või potentsiaalselt teiste ELi ettevõtjatega, kes samuti tegutsevad rahvusvaheliselt. Nagu eespool osutatud (vt põhjendus 34), tegutses rahvusvaheliselt veel vähemalt kolm suurt ELi tolmufiltrite tootjat erinevatest liikmesriikidest ning kellest oleks võinud saada WAM SpA konkurendid tolmufiltrite ekspordimisel Jaapanisse või Hiinasse (25). Nimetatud ettevõtted olid vähemalt potentsiaalselt WAM SpA konkurendid, sest kui nad oleksid otsustanud oma toodangut Jaapanisse või Hiinasse eksportida, siis oleks nende stardipositsioon võrreldes WAM SpAga olnud halvem, kuna viimane oli saanud nendele turgudele minemiseks abi.
- (86) Lisaks, nagu on selgitatud põhjendustes 34 ja 35, oli WAM SpA-l kõnealusel perioodil suur turuosalus nii oma riigis kui ka Euroopas. Nagu põhjenduses 38 osutatud, oli ta tütarettevõtte kaudu kaubanduslikult esindatud teises liikmesriigis.
- (87) WAM SpA üldine turupositsioon tugevnes või võis tänu abile tugevneda võrreldes teistest liikmesriikidest pärit ettevõtjatega, kes ei ole mitte ainult WAM SpA tegelikud, vaid ka potentsiaalsed konkurendid. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt „abi, mille eesmärk on vabastada ettevõtja niisuguste kulude kandmisest, mida ta oleks normaaltingimustes seoses igapäevajuhtimise või tavapärasega tegevusega pidanud ise kandma ... rikub põhimõtteliselt konkurentitingimusi” (26).

- (88) Kõnealusel juhtumil saab nimetatud järeldust põhjendada veel kolme argumendiga:
- (89) Esiteks oli tõenäoline, et WAM SpA-le antud ekspordilaenu tulemusel muutub turu konkurentsipõhimõtetele vastav normaalne ülesehitus, tehes WAM SpA-le võrreldes tema tegelike või potentsiaalsete konkurentidega ELi lihtsamaks oma toodangu välisturgudele ekspordimise, sest viimased oleksid pidanud turule tuleku programmi rahastama omaenda vahenditest.
- (90) Teiseks sai WAM SpA abi turule tuleku programmi koostamiseks ning hoidis seega raha kokku. Kui WAM SpA tegi investeeringuid välisturule tulekuks eesmärgiga oma tooteid eksportida, siis oleks selline kokkuhoid tal võimaldanud ELis valmistatud tooteid eksportida väljaspool ELi madalama hinna või kõrgema marginaaliga.
- (91) Kolmandaks, kuivõrd raha on vahetusväärus, oli võimalik sellest tegevusest saadud kasumit ELis reinvesteerida. Teine variant on, et tänu abile vabanes WAM SpA välisturule mineku kuludest ning sai kasutada säästetud vahendeid oma positsiooni tugevdamiseks ELi turul muul eesmärgil (27). Lisaks on ekspordijärgselt võimalik saadud kasum ELis reinvesteerida.
- (92) Kõigil juhtumitel oleks abil olnud vahetu mõju ELi turule ja moonutav mõju võrreldes WAMi konkurentidega ELis.
- (93) Kohtupraktikas ollakse lisaks üksmeel selles, et „kui liikmesriigi antav abi tugevdab ettevõtja seisundit võrreldes teiste ELi turul kaubanduses konkureerivate ettevõtjatega, tuleb viimati nimetatud ettevõtjaid käsitleda sellisest abist mõjutatutena.” (28) Nagu eespool selgitatud, kuna Itaalia WAM SpA-le antud abi tugevdas tema seisundit võrreldes tema tegelike või potentsiaalsete ELi konkurentidega, siis mõjutas see abi ka ELi-sisest kaubandust.

(24) Vt ka kohtuasja C-372/97 Itaalia vs. komisjon [2004] EKL I-3679, punkt 52 ja kohtuasja C-66/02 Itaalia vs. komisjon [2005] EKL I-10901.

(25) Hiljuti, Majandusuuringute Keskus (Modena Ülikooli poliitökonoomia osakond), „The Rise of a District Lead Firm: The case of WAM (1968–2003)”, veebruar 2009.

(26) Vt kohtuasi T-459/93 Siemens vs. komisjon [1995] EKL II-1675, punktid 48 ja 77, kohtuasi T-214/95 Vlaams Gewest vs. komisjon [1998] EKL II-717, punkt 43 ja kohtuasi T-217/02 TerLembeck vs. komisjon [2006] EKL II-4483, punkt 177.

(27) Kohtuasjas T-369/06 Holland Malt vs. komisjon, veel avaldamata, kinnitas Esimese Astme Kohus punktis 55, et „seega nähtub kohtupraktikast selgelt, et mitte üksnes ettevõtja igapäevase juhtimise või tavapärase tegevusega seotud kulude vähendamine riigi ressurssidest ei ole *ipso facto* niisugune tegevus, mis võib konkurentsi kahjustada, vaid seda on ka toetus, mis vabastab abisaaja osaliselt või täielikult investeerimiskuludest.”

(28) Vt kohtuasi 730/79 Philip Morris Holland vs. komisjon [1980] EKL 2671, punkt 11, kohtuasi C-53/00 Ferring [2001] EKL I-9067, punkt 21 ja kohtuasi C-372/97 Itaalia vs. komisjon [2004] EKL I-3679, punkt 52.

(94) Abi summa osas on Euroopa Kohus kohtuasjades Philip Morris v komisjon⁽²⁹⁾ ja Prantsusmaa v komisjon⁽³⁰⁾ kinnitanud, et isegi kui saadud abi summa või ettevõtja on suhteliselt väike, on siiski olemas võimalus, et mõjutatakse ELi-sisest kaubandust. Samuti kinnitas Esimese Astme Kohus kohtuasjas Vlaams Gewest v komisjon,⁽³¹⁾ et „isegi suhteliselt väike summa võib mõjutada liikmesriikidevahelist kaubandust, kui sektoris, milles ettevõtjad tegutsevad, valitseb tugev konkurents”. Kohtuasjas Heiser⁽³²⁾ kinnitas Euroopa Kohus, et ei ole olemas künnist või protsendimäära, mille puhul võib arvata, et alla selle jääb liikmesriikidevaheline kaubandus mõjutamata.

(95) Kõnealuse juhtumi puhul ei lükka abi suhteliselt väike suurus ümber järeldust, et sellel võib olla mõju ELi-sisesele kaubandusele ja konkurentsile. Ehkki abi suurus on suhteliselt väike, on olemasoleva ja potentsiaalse intensiivse konkurentsi tõttu sektoris, milles WAM SpA tegutseb, siiski suur oht kahjustada konkurentsi ja mõjutada ELi-sisest kaubandust.

(96) Eespool öeldu põhjal võib järeldada, et Itaalia poolt WAM SpA-le antud abi võib väga tõenäoliselt mõjutada kaubandust ja kahjustada konkurentsi siseturul.

(97) Kokkuvõttes on WAM SpA-le antud riikliku toetuse puhul tegemist riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses.

Kohaldatavad eeskirjad

(98) Kooskõlas *tempus regis actum* põhimõttega tuleb abi puhul, millest ei ole teatatud, kohaldada otsuse vastuvõtmise ajal kehtivaid menetluseeskirju, välja arvatud juhul, kui on sõnaselgelt teistmoodi sätestatud⁽³³⁾.

(99) Kuna erandeid sätestavate eeskirjade (sealhulgas vähese tähtsusega abi eeskirjade) alusel ei kehti teatavate abimeetmete puhul teatamiskohustus ning tsentraliseeritud riigiabi kontrolli süsteem on asendatud detsentraliseeritud riigiabi kontrolliga, siis käsitatakse neid menetluseeskirjadena.

⁽²⁹⁾ Vt kohtuasi 730/79 Philip Morris vs. komisjon [1980] EKL 2671.

⁽³⁰⁾ Vt kohtuasi 259/86 Prantsusmaa vs. komisjon [1978] EKL 4393.

⁽³¹⁾ Vt kohtuasi T-214/95 Vlaams Gewest vs. komisjon [1998] EKL II-717, punkt 49.

⁽³²⁾ Vt kohtuasi C-172/03 Heiser [1998] EKL I-1627, punkt 32.

⁽³³⁾ Vt liidetud kohtuasjad 212/80 ja 217/80 Meridionale Industria Salumi jt [1981] EKL 2735; liidetud kohtuasjad CT Control Rotterdam ja JCT Benelux vs. komisjon [1981] EKL I-3873 ja kohtuasi C-61/98 De Haan Beheer [2000] EKL I-5003.

(100) Isegi kui komisjon väljendas oma ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses kahtlust, kas abi puhul on võimalik vastavalt komisjoni määrustele (EÜ) nr 69/2001 ja (EÜ) nr 70/2001 teha erand, tuleb kõnealuse juhtumi puhul kohaldada otsuse vastuvõtmise ajal kehtinud eeskirju, nimelt määrust (EÜ) nr 1998/2006⁽³⁴⁾. Komisjoni 6. augusti 2008. aasta määrust (EÜ) nr 800/2008 EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks⁽³⁵⁾ (edaspidi: „2008. aasta üldine grupierandi määrus”) kohaldatakse üksikabile, mida anti enne määruse jõustumist, tingimusel, et abi vastab kõigile määruses sätestatud tingimustele, välja arvatud artikkel 9.

Abi õiguspärasus

(101) 11. oktoobri 1999. aasta kirjas teatasid Itaalia ametiasutused, et WAM SpA-le antud toetuste 29. juuli 1981. aasta seadusega nr 394 sätestatud õiguslik alus tehti komisjonile ja Maailma Kaubandusorganisatsioonile (WTO) teatavaks subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete lepingu artikli 25 alusel (WTO-GATT 1994)⁽³⁶⁾.

(102) Komisjon märgib, et teatamise all mõtleavad Itaalia ametiasutused komisjonile kas WTO subsiidiumide komiteele edastamiseks või riigiabi kohta ELis koostatava aastaaruande raames saadetavasse abigraafikusse alates vähemalt kuuendast aruandest (1996) mõne kavaga seotud väga kunstlike arvude lisamist. Komisjoni on kõnesolevast kavast teavitatud ka tema teostatava uuringu raames liikmesriikides olemasolevate riiklike toetuskavade kohta väljastpoolt ELi tulevate välismaiste otseinvesteeringute suhtes.

(103) Seda ei saa pidada vastavuses olevaks EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 – praegu Euroopa Liidu toimimise artikli 108 lõige 3 –, milles öeldakse, et „komisjoni informeeritakse kõikidest plaanidest abi määramise või muutmise kohta piisavalt aegsasti, et ta võiks avaldada oma arvamuse.”

(104) Eespool nimetatud abikava on teostatud eelnevalt komisjonile teatamata, olles riigiabi eeskirjadega kokkusobivuse poolest vastuolus EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikega 3 (praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõige 3). Kuna WAM SpA-le on antud abi sama kava kohaselt lisaks üldisele grupierandi määrusele, on see samuti ebaseaduslik.

⁽³⁴⁾ ELT L 379, 28.12.2006, lk 11.

⁽³⁵⁾ ELT L 214, 9.8.2008, lk 3.

⁽³⁶⁾ Mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voor (1986–1994) – lisa 1 – lisa 1 A – Subsiidiumide ja tasakaalustusmeetmete leping (WTO-GATT 1994), (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 156–183).

Teatamiskohustusest vähese tähtsusega abi eeskirja kohaselt vabastatud abi ja abi kokkusobivus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 107

- (105) Komisjon peab kindlaks tegema, kas WAM SpA-le antud abi suhtes kehtib mõni erand vähese tähtsusega abi eeskirja kohaselt.
- (106) Olles järeldanud, et kõnealused abimeetmed on käsitatavad riigiabina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 mõistes, tuleb ka hinnata nimetatud abi kokkusobivust asjakohaste riigiabi eeskirjadega.

WAM SpA-le antud esimene laen

- (107) Itaalia valitsus esitas tõendid selle kohta, et WAM SpAd võis pidada esimese laenu andmise ajal (1995) VKEks komisjoni 3. aprilli 1996. aasta soovitus 96/280/EÜ (väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate mõiste kohta) ⁽³⁷⁾ tähenduses. Täpsemalt, WAM SpA oli keskmise suurusega ettevõtja, kuna tal oli 163 töötajat, aastakäive 16,8 miljonit eurot ja bilansimaht 20,1 miljonit eurot. Ta oli kahe finantsäriühingu valduses, mis olid ise eespool nimetatud soovitusel vastavalt VKEd.
- (108) Kõnealuse juhtumi puhul lähtub komisjon oma analüüsis tegelikest kuludest, mida võeti laenu andmisel arvesse (vt tabel põhjenduses 44).
- (109) Pidades silmas, et laenulepingu eesmärk oli toetada turule tuleku programmi, eelkõige toetada ekspordiettevõtjaid, kes viisid ellu turule tuleku programme väljaspool Euroopa Liitu, siis tuleb kõnealust abi käsitada ekspordiabina, s.o toetusena ekspordiga seotud tegevusele selles mõttes, et see oli vahetult seotud jaotusvõrgu loomise või toimimisega või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega. Sarnaselt oli turule tuleku programmi lõppeesmärk müüa WAM SpA tooteid Jaapanis. Seepärast ei saa seda abi pidada seotuks välismaiste otseinvesteeringutega.
- (110) Määruse (EÜ) nr 1998/2006 kohaldamisalast on ekspordiabi välja jäetud. Artikli 1 lõikes d sätestatakse, et käesolevat määrust ei kohaldata abi suhtes „mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt abi suhtes, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega.”

- (111) Määruse (EÜ) nr 1998/2006 artiklis 5 sätestatakse siiski, et kui abi ei vasta artikli 1 tingimustele, hinnatakse seda asjakohaste raamistike, suuniste, teadete ja teatiste alusel.
- (112) Kuna abi anti 1995. aastal, kui kehtis 1992. aasta VKEde juhend, siis tuleb kohaldada 1992. VKEde juhendit ⁽³⁸⁾. Nimetatud juhendi kohaldamisalast ei olnud ekspordiabi sõnaselgelt välja jäetud. Kuna antud juhul ületab osa abist siiski lubatava vähese tähtsusega abi künnise (50 000 eurot), siis tuleb arvestada, et kogu abile ei laiene vähese tähtsusega abi erand ning seega tuleb seda käsitada riigiabina ⁽³⁹⁾.
- (113) Olles kindlaks teinud, et meede on käsitatav riigiabina, tuleb otsustada, kas seda võib lugeda riigiabi eeskirjade kohaselt siseturuga kokkusobivaks.
- (114) 2008. aasta üldise grupierandi määruse artikli 44 lõikes 2 sätestatakse, et enne määruse jõustumist tuleb igasugust abi, mis ei vasta käesolevas määruses sätestatud tingimustele ega ka komisjoni määrustes (EÜ) nr 68/2001, ⁽⁴⁰⁾ (EÜ) nr 70/2001, (EÜ) nr 2204/2002 ⁽⁴¹⁾ või (EÜ) nr 1628/2006 ⁽⁴²⁾ sätestatud tingimustele, hinnata asjakohaste raamistike, suuniste, teadete ja teatiste alusel, mis kehtivad abi andmise ajal.
- (115) Kõnealuse juhtumi puhul 2008. aasta üldine grupierandi määrus ei kohaldu, sest selles võeti kasutusele lisaetapp – enne alustamist projekti või tegevuse ergutava mõju kindlakstegemine –, mida Itaalia ei sooritanud. Seega ei saa vastavalt 2008. aasta üldise grupierandi määruse artikli 8 lõikele 6 kogu abimeetme suhtes kohaldada erandit vastavalt sellele määrusele. Lisaks ei saa põhjenduse 44 tabelis osutatud ja põhjenduses 118 loetletud kuludele kohaldada grupierandit vastavalt määrustele (EÜ) nr 68/2001, (EÜ) nr 70/2001, (EÜ) nr 2204/2002 ega (EÜ) nr 1628/2006, kuna nimetatud määrustes kehtestatud tingimused ei ole täidetud.
- (116) Kuna mitte üheski nimetatud dokumendis ei põhjendata abi kokkusobivust, siis tuleb seda hinnata 1992. aasta VKEde juhendi alusel, kuna juhend sisaldab abi andmise ajal 1995. aastal kehtinud materiaalõigusnorme ⁽⁴³⁾.

⁽³⁸⁾ Vt joonealust märkust 12.

⁽³⁹⁾ Kooskõlas komisjoni väljakujunenud praktikaga. Vt näiteks komisjoni 13. mai 2003. aasta otsus 2003/643/EÜ riigiabi kohta, mida Saksamaa andis Kahla Porzellan GmbH-le ja Kahla/Tübingen Porzellan GmbH-le, ELT L 227, 11.9.2003, lk 12.

⁽⁴⁰⁾ EÜT L 10, 13.1.2001, lk 20.

⁽⁴¹⁾ ELT L 302, 1.11.2006, lk 29.

⁽⁴²⁾ Vt joonealust märkust 12.

⁽⁴³⁾ EÜT C 119, 22.5.2002, lk 22.

⁽³⁷⁾ EÜT L 107, 30.4.1996, lk 4.

- (117) 1992. aasta VKEda juhendi alusel võib pidada osa abist siseturuga kokkusobivaks. Kokkusobivaks saab eelkõige pidada abi nõustamisteenustele (29,43 miljonit Itaalia liiri) ja turu-uuringutele (40,95 miljonit liiri), kuna see on kooskõlas punktiga 4.3 „Abi nõustamiseks, koolituseks ja teadmiste levitamiseks”. Messidel ja näitustel osalemise abi (12,19 miljonit Itaalia liiri) võib pidada kokkusobivaks 1992. aasta VKEda juhendiga kooskõlas punktiga 4.5 „Muu abi”, kuna seda võib käsitada abina VKE muuks edendamiseks, nagu näiteks koostöö edendamiseks. Ülejäänud abi (vt tabel põhjenduses 44) ei saa kokkusobivaks pidada, kuna see ei ole mõeldud tootlike investeeringute toetamiseks ega ka ühekski teiseks 1992. aasta VKEda juhendis sätestatud lubatud eesmärgiks, nagu abi üldisteks investeeringuteks riigiabi piirkonnades või nendest väljaspool, abi investeeringuteks keskonnakaitsesse ja abi teadus- ja arendustegevuseks.
- (118) Komisjon arvab, et suuremat osa Itaalia valitsuse poolt püsistruktuuride rajamiseks välismaal 1995. aastal WAM SpA-le antud esimese sooduslaenu puhul arvesse võetud abikõlblikest kuludest ei saa pidada tootlikuks investeeringuks; vastupidi, abi nendele valdkondadele tuleb lugeda tegevusabiks. Abikõlblikeks peetakse kulusid: tööruumide üürimine, kindlustus ja mitmesugused kasutuskulud (122,56 miljonit Itaalia liiri) ning muud tegevuskulud, nagu kulud personalile, sisustusele ja seadmetele (556,94 miljonit Itaalia liiri) on kulud, mis äriühing ise oleks pidanud kandma; sama kehtib ka kulutuste suhtes müügijärgse hoolduse struktuuridele ja varuosadele (38,23 miljonit Itaalia liiri). Samuti ei ole komisjoni arvates müügi edenduse ja kauba ladustamise kulu (456,28 miljonit Itaalia liiri) 1992. aasta VKEda juhendi kohaselt kaubanduse edendamiseks ette nähtud abikõlblik kulu, kuna seda ei peeta alginvesteeringuks; ka kulutused reklaamile (94,39 miljonit Itaalia liiri) ja töötajate ja ettevõtjate reisikulud (7,52 miljonit Itaalia liiri) ei ole juhendiga kooskõlas.
- (119) Eespool esitatud hinnangu alusel järeldeb komisjon:
- a) abi see osa, mis on antud nõustamisteenusteks (29,43 miljonit Itaalia liiri) ja turu-uuringuteks (40,95 miljonit Itaalia liiri) ning samuti abi, mis on antud messidel ja näitustel osalemiseks (12,19 miljonit Itaalia liiri) on vastavalt 1992. aasta VKEda juhendile siseturuga kokkusobiv riigiabi;
- b) see osa abist, mida ei ole nimetatud alapunktis a (vt põhjendus 118) on siseturuga kokkusobimatu riigiabi.
- WAM SpA-le antud teine laen
- (120) Teise abi andmise ajal 2000. aastal oli WAM SpA Itaalia ametiasutuste eneste kinnituse kohaselt suur ettevõtja. Lisaks sellele paiknes see mitteabistatavas piirkonnas.
- (121) Ka 2000. aasta laenu saab käsitleda WAM SpA-le antud ekspordiabina, kuna selle eesmärk oli sama, mis 1995. aasta laenul, ning see oli samuti mõeldud väliturule tulekuks ja sinna eksportimiseks (konkreetselt Hiina turule). On ilmne, et ei saa kuidagi müügitgevusega mitte seotuks pidada välismaal asuva tehnilise abi kontori hoonetele ja personalile (müügijuht, juhataja, 4 ametnikku ja 6 tehnikut) suunatud abi. Järelikult tuleb 2000. aasta laenu suhtes kohaldada sama skeemi nagu 1995. aasta laenu suhtes.
- (122) Lisaks sellele on kasutatud ka 2000. aasta laenu puhul laenulepingu saavutamiseks sama sõnastust, mis määratleb WAM SpA-le antud esimest abi kui turule tuleku programmi. Samuti tuleb märkida, et WAM SpA ja 100 % tema poolt kontrollitav kohalik äriühing WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd pidid tegema kõnealuse kava elluviimisel koostööd. See tõestab, et WAM SpA oli ennast sellel konkreetsel turul juba kindlustanud.
- (123) Kuna kõnealuse abi puhul on tegemist ekspordiabiga, siis – nagu eespool osutatud – määrust (EÜ) nr 1998/2006 ei kohaldata.
- (124) Seega on vaja hinnata abi kokkusobivust siseturuga. Komisjon on seisukohal, et kõnealuse küsimusega seoses ei kohaldu otsuse vastuvõtmise ajal kehtinud menetlusnorm – 2008. aasta üldise grupierandi määrus. Nimetatud määruses võetakse kasutusele lisaetapp – enne alustamist projekti või tegevuse ergutava mõju hindamine -, mida Itaalia ei sooritanud. Seega ei saa vastavalt 2008. aasta üldise grupierandi määruse artikli 8 lõikele 6 kogu abimeetme suhtes kohaldada erandit vastavalt sellele määrusele. Vastavalt 2008. aasta üldise grupierandi määruse artikli 44 lõikele 2 tuleb seega hinnata abi kokkusobivust määrustega (EÜ) nr 68/2001, (EÜ) nr 70/2001, (EÜ) nr 2204/2002 ja (EÜ) nr 1628/2006.
- (125) Komisjon on arvamisel, et erandi võib anda 22. juuli 2003. aasta kirjas loetletud koolituskuludele (25 240 eurot 1,8 miljoni euro suuruse laenu kogusummast 2000. aastal) (mis on toodud tabelis põhjenduse 65 all) vastavalt määruse (EÜ) nr 68/2001 artiklile 4 ja sellised kulud sobivad seega kokku siseturuga vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 87 lõikele 3 - praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõige 3 -, sõltumata sellest, kas seda hinnatakse artikli 4 lõike 2 (erikoolitus) või lõike 3 (üldkoolitus) alusel.

- (126) Kõnesoleva abi ülejäänud osa ei saa siiski pidada kokkusobivaks vastavalt määrustele (EÜ) nr 70/2001, (EÜ) nr 2204/2002 või (EÜ) nr 1628/2006 ega muul õiguslikul alusel, kuna see ei täida asjakohase juhendi, raamkava ja määruse mõistes ühtegi muud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktile c vastavat Euroopa Liidu horisontaalset eesmärki, nagu teadus- ja arendustegevus, tööhõive, keskkond või pääste- ja ümberkorraldustööd.
- (127) Seega tuleb järeldada, et kuna ekspordiga seotud tegevus on määruse (EÜ) nr 1998/2006 reguleerimisalast välja jäetud ning kuna seda ei saa mingil õiguslikul alusel pidada Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c kokkusobivaks, siis on teise laenu abil antud vahendid siseturuga kokkusobimatud, välja arvatud eespool kirjeldatud koolitusabi puudutav osa, mis on siseturuga kokkusobiv.

Üldised märkused

- (128) Itaalia ametiasutused väitsid intressimäära muutmise kohta tagasimaksete tegemise ajal, et Itaalia õiguslikus raamistikus olid tõesti olemas niisugust langust võimaldavad üldeeskirjad. Sellele vaatamata kehtib ministri 31. märtsi 2000. aasta käskkiri, mis on ainsaks sellel eesmärgil välja antud sobivaks õiguslikuks aluseks, ainult seaduste nr 394/81 ja 304/1990 alusel rahastatavate projektide suhtes ja on seega väga valikuline. Peale selle tuleb rõhutada, et ei ole esitatud ühtegi tõendit, et kõnealuse abi suhtes oleks intressimäära muutmist tegelikult teostatud ⁽⁴⁴⁾.
- (129) Mõlema abi kohta väidavad Itaalia ametiasutused, et enne laenude andmist nõutud kohustusliku pangatagatise maksumus tuleb abi kogusummast maha arvata. Komisjon arvab, et esiteks oleks niisugust või sellega samaväärset tagatist nõudnud tavaliselt ka eraõiguslik krediidiasutus, kes annab laenu turumajanduse investeerimis põhimõttest lähtudes. Teiseks, lepingu lisas sätestatakse, et sama programmiga kattuv abi ei ole lubatav, välja arvatud tagatisega seotud abi, mida peetakse ise abikõlblikuks.

VII. KOKKUVÕTVAD MÄRKUSED

- (130) Komisjon märgib, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 2 punktides a–c toodud erandid ⁽⁴⁵⁾ ei

kehti kõnealuse abi kohta, kuna need ei järgi ühtegi selles artiklis loetletud eesmärki ja Itaalia valitsus ei ole ka väitnud, et see nii oleks.

- (131) Vaatluse all olevad toetused ei ole ette nähtud teatavate valdkondade majandusarengu edendamiseks või üle-euroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimisele kaasaaitamiseks või liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks, samuti ei ole need mõeldud kultuuri edendamiseks ega kultuuripärandi säilitamiseks. Seepärast arwab komisjon, et nii Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a, ⁽⁴⁶⁾ artikli 107 lõike 3 punkti b ⁽⁴⁷⁾ kui artikli 107 lõike 3 punkti d ⁽⁴⁸⁾ ei saa kõnealuste toetuste puhul kohaldada.

VIII. KOKKUVÕTE

- (132) Mõlemad WAM SpA-le antud toetused on rakendatud ilma eelnevalt komisjoni teavitamata. 1995. aasta laen anti 24. novembril 1995. aastal ja 2000. aasta laen 9. novembril 2000. Seepärast leiab komisjon, et kuivõrd neid rakendati EÜ asutamislepingu artikli 88 lõiget 3 (praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõige 3) rikkudes, on kõnealused abid abisaajale antud ebaseaduslikult, välja arvatud abi kokkusobiv osa, mis kuulub grupierandi alla.

WAM SpA-le antud esimene laen

- (133) Itaalia poolt WAM SpA-le 24. novembril 1995. antud intressitoetusega abi on riigiabi. Nõustamisteenuste, messidel ja näitustel osalemise ja turu-uuringute abikõlblikele kuludele vastav osa on siseturuga kokkusobiv riigiabi.
- (134) Kõnealuse abi kogu toetusekvivalenti puhul on võetud arvesse, et laen tehti laenusajale kättesaadavaks kolme osamaksena (24. aprill 1996, 23. juuli 1997, 24. aprill 1998) ja ajapikendus kõikus vastavalt 2st 0 aastani. Arvestatud on ka laenulepingus sätestatud intressimäära (4,4 %) suhet laenu andmise ajal kehtinud viitemääraga (11,35 %), mida komisjon perioodiliselt fikseerib ⁽⁴⁹⁾. Abielement arvatatakse lepingus sätestatud intressimäära ja laenu andmise ajal kehtinud viitemäära vahelise erinevusena. Arvutuse põhjal on toetusekvivalent, mis on diskonteeritud 24. aprilli 1996. aasta seisuga (päeval, mil tehti esimene laenu osamakse WAM SpA-le), võrdne 108 165,10 euroga.

⁽⁴⁴⁾ Peale selle oleks seda saanud rakendada ainult WAM SpA-le antud esimese sooduslaenu puhul, kuna käskkirja kohaldati ainult jõustumise ajal käimasolevate rahastamisprojektide suhtes ja teist abi ei olnud WAM SpA-le sellel ajal veel antud.

⁽⁴⁵⁾ Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõige 2 sätestab, et ühisturuga sobib kokku järgmine abi: a) üksiktarbijatele antav sotsiaalabi, kui sellist abi antakse ilma asjassepuutuvate toodete päritolul põhineva diskrimineerimiseta; b) loodusõnnetuste ja erakorraliste sündmuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi; c) Saksamaa Liitvabariigi teatud piirkondade majandusele antav abi.

⁽⁴⁶⁾ Nimelt „abi majandusarengu edendamiseks niisugustes piirkondades, kus elatustase on erakordselt madal või kus valitseb tõsine tööpuudus, ja artiklis 349 osutatud piirkondades, arvestades nende struktuurilist, majanduslikku ja sotsiaalset olukorda.”

⁽⁴⁷⁾ Nimelt „abi üle-euroopalist huvi pakkuva tähtsa projekti elluviimiseks või mõne liikmesriigi majanduses tõsise häire kõrvaldamiseks.”

⁽⁴⁸⁾ Nimelt „abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi liidus määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega.”

⁽⁴⁹⁾ Euroopa Liidu Teatajas korrapäraselt avaldatav viitemäär.

(135) Nimetatud summat tuleb siiski korrigeerida riigiabi kokkusobiva osaga.

(136) Kuna osa kõnealusest laenust on tunnustatud kokkusobivaks, siis tuleb see summa arvata maha 1995. aasta laenu riigiabi osast (108 165,10 eurot). Kuna eraldatud laenu osamakse ja konkreetsete kulutuste vahel on võimatu seoseid tõmmata, kohaldatakse toetuse määratletud koguekvivalendi suhtes sellist protsendimäära, mis võrdub abikõlblike kulutuste protsendiga laenu kogusummast (82,57 miljonit Itaalia liiri 1 358,51 miljonist, mis on 6 %). Kuna 6 % 108 165,10 eurost on 6 489,906 eurot, siis loetakse see summa abi kokkusobivaks osaks.

(137) Seega on siseturuga kokkusobimatu riigiabi osa toetusekvivalent 101 675,194 eurot.

WAM SpA-le antud teine laen

(138) 2000. aastal WAM SpA-le antud abi, välja arvatud koolitustegevust toetav abikõlblike kulude osa suurusjärgus 25 240 eurot, on siseturuga kokkusobimatu.

(139) Seekord tehti laen WAM SpA-le kättesaadavaks 5 osamaksena (12. veebruar 2001, 28. september 2001, 26. aprill 2002, 27. september 2002 ja 22. jaanuar 2003). Nii nagu esimese abi puhul kõikus ajapikendus järelikult vahemikus 2–0 aastat. Komisjon on toetusekvivalendi arvutamiseks samamoodi arvesse võtnud ka laenulepingus sätestatud intressimäära (2,32 %) ja komisjoni perioodiliselt fikseeritava ja kõnesoleva laenu eraldamise ajal kehtinud viitemäära (5,70 %) suhet. Laenu põhisummast ja intressidest koosneva kogu tagasimakse tegemine oli ette nähtud 2008. aasta 20. veebruariks. Seega oleks abi osa toetusekvivalent laenu kogusuurst arvestades ja juhul, kui tagasimaksed korrapäraselt laekuvad, 176 329 eurot, mis määrati kindlaks 12. veebruaril 2001 (sellel kuupäeval tehti WAM SpA-le esimene kõnealuse laenu osamakse).

(140) Laenu siseturuga kokkusobiva osa puhul tuleb abikõlbliku osa protsendimäär laenu kogusumma suhtes (1,35 %) lahutada abi toetusekvivalentist. Seega on tingimusel, et tagasimaksed tehti graafikukohaselt, teise laenu toetusekvivalentiks arvestatud 173 948,56 eurot (176 329–2 380,44 eurot).

(141) Komisjoni standardpraktika on Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 107 vastavalt nõuda abisaajalt niisuguse abi tagastamist, mis on nimetatud artikli alusel antud seadusevastaselt ja on siseturuga kokkusobimatu, eeldusel, et seda ei reguleeri vähese tähtsusega abi eeskiri. Seda praktikat kinnitab määruse nr 659/1999 artikkel 14.

(142) Määruse (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 lõike 2 kohaselt tehtava tagastamisotsuse kohaselt peab tagastatav abi hõlmama komisjoni kindlaks määratud sobiva määraga intressi. Intressi arvestatakse alates kuupäevast, mil ebaseaduslik abi oli abisaaja käsutuses, kuni selle tagastamise kuupäevani ajavahemiku eest, mil see oli äriühingu käsutuses.

(143) Intressimäära kohaldamise meetod on kehtestatud komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004 (millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks)⁽⁵⁰⁾ (edaspidi: „määrus (EÜ) nr 794/2004“) V peatükis ja komisjoni 30. jaanuari 2008. aasta määruses (EÜ) nr 271/2008 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks)⁽⁵¹⁾ (edaspidi „määrus (EÜ) nr 271/2008“).

(144) Komisjon tuletab meelde, et käesolev otsus on tehtud sel viisil, et sellega ei piirata seadusega nr 394/81 kehtestatud siseriikliku struktuuri sidusust, mis on WAM SpA-le antud riigiabi õiguslikuks aluseks ja mille suhtes komisjon kooskõlas Esimese Astme Kohtu pretsedendiõigusega⁽⁵²⁾ ei pidanud käesoleva juhtumi puhul menetluse algatamist vajalikuks. See ei välista sellise menetluse algatamist hiljem,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Toetused, mille Itaalia andis WAM SpA-le seaduse nr 394/81 alusel, jäävad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 kohaldamisalasse.

Sellest abist ei teavitatud komisjoni eelnevalt EÜ asutamislepingu artikli 88 lõikes 3 (praegu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõige 3) sätestatud korra kohaselt ja see on ebaseaduslik, välja arvatud grupierandi hõlmatav abi osa.

Artikkel 2

1. Intressitoetuse vormis antud 108 165,10 euro suurune abi, mille Itaalia andis WAM SpA-le 24. novembril 1995. aastal, on riigiabi. Abikõlblikeks kuludeks, nagu nõustamisteenused, osalemine messidel ja näitustel ja turu-uuringud, kasutatud 6 489,906 euro suurune antud abi osa on siseturuga kokkusobiv riigiabi.

Itaalia võtab kõik vajalikud meetmed, et abi saajalt 101 675,194 euro suurune siseturuga kokkusobimatu abi summa sisse nõuda.

⁽⁵⁰⁾ ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁵¹⁾ ELT L 82, 25.3.2008, lk 1.

⁽⁵²⁾ Vt kohtuasjad T-92/00 ja T-103/00 *Diputación Foral de Álava vs. komisjon (Ramondín)* [2002] EKL II-1385.

2. Intressitoetuse vormis antud 176 329 euro suurune abi, mille Itaalia andis WAM SpA-le 9. novembril 2000. aastal, on riigiabi. Abikõlblikeks kuludeks, nagu koolituskulud, kasutatud 2 380,44 euro suurune antud abi on siseturuga kokkusobiv riigiabi.

Itaalia võtab tarvitusele kõik vajalikud meetmed, et abi saajalt 173 948,56 euro suurune siseturuga kokkusobimatu abi summa sisse nõuda.

3. Käesoleva otsuse alusel sissenõutavatelt summadel arvestatakse intressi alates kuupäevast, mil kokkusobimatu riigiabi anti abisaaja WAM SpA käsutusse, kuni selle tagastamise kuupäevani.

4. Intressi arvutatakse liitintressina vastavalt määruse (EÜ) nr 794/2004 V peatükile ja määrusele (EÜ) nr 271/2008, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 794/2004.

Artikkel 3

1. Artiklis 2 osutatud abi nõutakse tagasi viivitamatult ja tõhusalt.

2. Itaalia tagab, et käesolevat otsust rakendatakse nelja kuu jooksul alates käesoleva otsuse Itaaliale teatavaks tegemise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kahe kuu jooksul alates käesoleva otsuse teatavastegemisest esitab Itaalia komisjonile järgmise teabe:

a) abisaajalt, WAM SpA-lt, tagasinõutav kogusumma (põhisumma ja intressid);

b) käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud või kavandatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;

c) dokumendid, mis tõendavad, et abisaajalt, WAM SpA-lt, on nõutud abi tagasimaksmist.

2. Itaalia teavitab komisjoni käesoleva otsuse rakendamiseks võetud riiklike meetmete arengust, kuni artiklis 2 osutatud abi on tagasi makstud. Itaalia esitab komisjoni taotlusel viivitamatult teabe käesoleva otsuse täitmiseks juba võetud ja kavandatud meetmete kohta. Ta esitab ka üksikasjalikud andmed abisaajalt juba tagasi saadud abisummade ja intresside kohta.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 24. märts 2010

Komisjoni nimel

asepresident

Joaquín ALMUNIA